

תכנית קורסים - שנה א- תש"ף

התפתחות המחשבה של פרויד נירית לביא-קוצ'יק

הקורס יעסוק בהתפתחותה של מחשבת פרויד ובמיקומה בהקשר ההיסטורי-תרבותי שבו התפתחה. נפגוש את התפתחות מחשבתו באמצעות מאמרים שכתב וכן דרך מכתבים ששלח ושקיבל. נתבונן גם על פרויד האיש וחיייו. נכיר תחילה את ניצני מחשבתו על הלא מודע, נלמד על הטראומה, על ההדחקה, התמקדותו בתיאורית הפיתוי בראשית דרכו ובחזרה ממנה כפי שהתהוותה בהמשך. נתוודע לייחודי בהקשבה הפרוידיאנית - להתמסרותו של פרויד ל"כלל הראשון" - כלל האסוציאציות החופשיות, וכן להמלצתו למטפל להיות נתון במצב של קשב חופשי מרחף. ניגע בסוגית ההעברה, שהפכה לימים לסוגיה מרכזית בפסיכואנליזה. מכאן נעבור לחלומות, ונרד לפרשם של מושגי מפתח כמו התוכן הגלוי של החלום: עיבוי, התקה, והסמלה. נקרא יחד על התפתחות פסיכוסקסואלית ומיניות ילדית ובהמשך נעסוק בתיאורית הדחף שהפכה לנושא מרכזי בתאוריה. נכיר את הבנותיו של פרויד על תסביך אדיפוס, ה-מוקד של תיאורית ההתפתחות שלו. נשלב הבנה של מושגים תיאורטיים נוספים בליווי תובנות מהקליניקה ונוכל להתרשם מהמידה שבה פרויד נוכח במחשבה ובעשייה שלנו גם בימים אלה ממש.

מושגי יסוד בטיפול הפסיכואנליטי ריבה גור

הקורס עוסק במושגי מפתח בתיאוריה הפסיכואנליטית ובאופן התבטאותם בתהליך הטיפול. יידונו אבני יסוד במפגש הטיפולי ובכלל זה: המסגרת הטיפולית, החוזה הטיפולי, התנגדות, העברה, העברה נגדית, הזדהות השלכתית, acting-out ועוד. מתוך כך ננסה להעמיק הבנתנו באשר לתהליך הטיפולי בכללותו ולגורמים המרפאים שבבסיסו. נבחן את השינויים שחלו במהלך השנים בחשיבה הפסיכואנליטית סביב מושגים אלה ואת הדגשים שתיאורטיקנים שונים יצקו לתוך מושגים אלה. הקורס מעודד שיחה ודיון פתוח תוך שהמשתתפים מוזמנים להביא מקרים מתוך עבודתם.

לפגוש את קליין שגית יצחקי-קדם

בקורס ננסה לחוות יחד את 'היקום הקלייניאני'... עולם נפשי סוער ועשיר ובתוכו התרחשויות בלתי פוסקות: דחפים, פנטזיות, חרדות, הגנות ושלל אובייקטים וחלקי אובייקטים מופנמים. נעקוב אחר ציוני דרך משמעותיים בביוגרפיה של קליין, התנסויותיה בקליניקה, והתפתחות האינטואיציות המרכזיות בחשיבה התיאורטית שלה. נקרא יחד חלקים ממאמריה ונדון במושגים מרכזיים: עולם פנימי, פנטזיות לא מודעות, דחף החיים ודחף המוות, העמדה הפרנואידית סכיזואידית, העמדה הדפרסיבית, שגאה וצרות עין, אהבה, תיקון והכרת תודה.

ממשיכה של מלאני קליין מיכל הסל-קומורניק

עומק רעיונותיה של מלאני קליין מתבטא בהמשך הפיתוח הפורה והעשיר של מושגיה על ידי ממשיכי דרכה. רעיונותיהם המגוונים והעשירים מסייעים להבנה מעמיקה יותר של התיאוריה וכמובן רלוונטים לעבודתנו הקלינית. בקורס נעקוב אחרי מושגים בחשיבה הקלייניאנית, כפי שהתפתחו על ידי ממשיכיה. נתייחס לפנטזיה הלא מודעת, להתפתחות החשיבה ויצירת הסמלים, לדחף המוות, לארגונים פתולוגיים של האישיות ולהשפעת הסיטואציה האדיפלית לבניית המרחב הנפשי. נקרא מאמרים של חנה סגל, הרברט רוזנפלד, בטי ג'וזף, ג'ון שטיינר ורונלד בריטון. נדון במושגים אלה דרך התבוננות תיאורטית ודרך הביטויים הקלייניים שלהם על ידי דוגמאות שיביאו המשתתפים.